

Kljenko

List učenika OŠ "Tin Ujević" Krivodol, PŠ Kljenovac

Lipanj, 2016.

Broj 2.

Dragi čitatelji!

Početak šeta donosi nam radost dugo iščekivanih praznika. No, prije nego se pozdravimo sa školskim kšupama do rujna, željeli smo napraviti osvrt na prošlu školsku godinu, prisjetiti se svega što smo naučili, istražili, posjetili... Plod toga je novi list *Kljenka* koji držite u rukama.

Mada smo u 1. broju naveli otkuda ime listu, mudra misao kaže kako je ponavljanje majka znanja, stoga ćemo podsjetiti da smo mu ime nadjenuli prema nazivu našeg mjesta – Kljenovac.

Inače, mi smo mala područna škola, nismo brojni, ali je zato veliko naše prijateljstvo i želja za novim saznanjima.

U naše ime i uime naših učitelj(ic)a šaljemo vam tople štetne pozdrave!.

Včenici PŠ Kljenovac

SADRŽAJ

TO SMO MI.....	3
NAJVIŠE ME RADUJE	5
AKTIVNOSTI KROZ GODINU	7
• DANI KRUHA	7
• POSJET MADIONIČARSKOJ PREDSTAVI	8
• POZDRAV JESENI (6. STUDENOGA)	9
• DAN SJЕĆANJA NA VUKOVAR (18. STUDENOGA)	9
• BLAGDAN SV. NIKOLE	10
• POSJET GRADSKOM KAZALIŠTU MLADIH.....	11
• BOŽIĆ	11
• MAČKARE	11
• PROJEKT NAŠ ZAVIČAJ U PROŠLOSTI	13
• DAN PLANETA ZЕMLJE - POZDRAV PROLJEĆУ (22. TRAVNJA)	14
• IZVANUČIONIČKA NASTAVA VODE U NAŠEM ZAVIČAJU (10. SVIBNJA)	14
• DAN ŠKOLE (30. SVIBNJA)	19
• JEDNODNEVNI IZLET PLITVIČKA JEZERA – ZADAR, 31. SVIBNJA	19
• ZADNJI DAN ŠKOLE (10. LIPNJA).....	20
ENGLISH CORNER	21
VJERONAUČNI KUTAK.....	22

List uredila Tina Bekavac s Melanijom Raos, Sanjom Peračić i Branimirom Poljakom, učiteljima, i
učenicima PŠ Kljenovac
Naklada: 35 primjeraka

Kljenko

To smo mi

Moja škola

Ja sam učenik drugog razreda PŠ Kamenovac. Sa mnom u školu idu i prvaši, i trećaši, i četvrtići. Zajedno nas je sedmero. Naša škola je stara, ali lijepa. Učionica nam je velika i šarena. Ispred škole imamo maleno igralište na kojem se rado igramo.

Ivan Jurić, 2. r.

U učionici

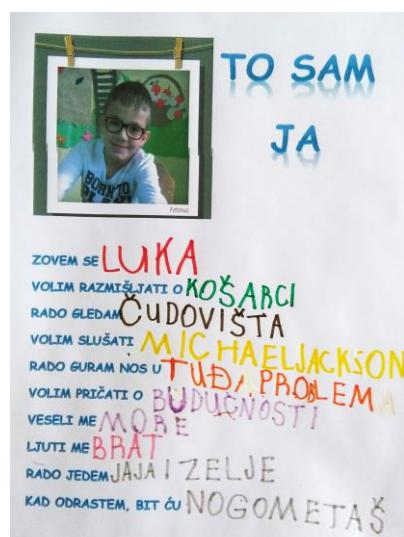
Moja škola

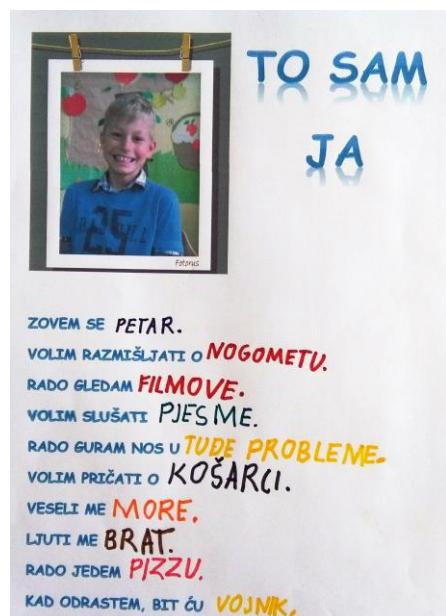
Moja škola je zabavna i zove se OŠ Tin Ujević. Ja se zovem Luka Gadžo i idem u prvi razred.

Nas učenika u školi ima sedam iz svih razreda i imamo samo jednu učionicu. Naša učionica je velika i vesela.

I mi smo veseli i volimo se igrati zajedno.
Ja volim ići u školu.

Luka Gadžo, 1. r.

Najviše me raduje

Najviše me raduju sportovi, osobito nogomet. Volim i more, sunce i pogotovo svoju obitelj.
Najviše me raduje kad se igram s bratom. I za kraj – raduje me čitav svijet.

Petar Kavelj, 3. r.

Najviše me raduje košarka. Moji najdraži klubovi su Cedevita i Chicago Bulls. Moja dva najdraža igrača su Dražen Petrović i Michael Jordan.
Raduje me i pizza. Volim miješanu s mnogo kečapa.
Raduje me i more i plaža. Uživam u plivanju i skakanju.
Raduju me i psi, najviše volim haskije jer su slatki i dobri.

Marko Gadžo, 4. r.

Najviše me raduje nogomet. Navijam za Hajduk i za našu zemlju Hrvatsku jer mi je u srcu. Jednog dana kad odrastem, volio bih igrati u Hajduku.

Ante Bekavac, 1. r.

Kjenko

Najviše me raduje trening taekwondoa, zato što tamo imam društvo i što radimo zanimljive stvari i smijemo se. Raduju me i ljetni praznici zato što se možemo igrati po cijele dane i što ne trebamo učiti.

Danijela Bekavac, 4. r.

Najviše me radaju ljetni praznici jer tada mogu spavati dokle želim, mogu se puno, puno igrati, mogu popodne ići na more i ostati sve do noći. Raduje me i to što mi tada dolaze bratići i sestrične. Raduje me što ne treba čitati lektiru, ali ipak treba malo učiti za novu školsku godinu jer će ljetno brzo proći. Raduju me i trešnje, lubenica i dlinje. Raduje me i sunce koje sjaji zlatno.

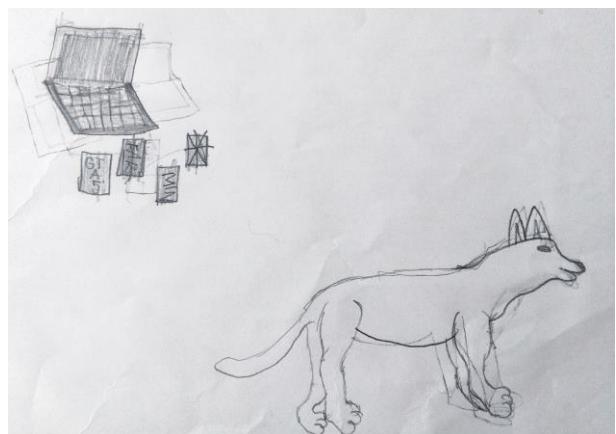
Gabrijela Budimlić, 3. r.

Najviše me raduje proljeće, sladoled, more, sunce, putovanja i ljetno. Raduje me i škola i pizza.

Najviše me raduju cool igrice kao minecraft gta 5 i far cry. Volim jesti pečeno janje i volim psa njemačkog ovčara. Jako bih ga htio za ljubimca.

Ivan Jurić, 2. r.

Lučka Gadičić, 1. r.

Aktivnosti kroz godinu

Dani kruha

28. listopada naša je učionica izgledala poput slastičarnice. Stolovi su bili pretrpani svježe pečenim pecivima i kolačima koje su nam vrijedne mame ispekle. Mi smo danima prije proučavali kako su naši djedovi i bake pekli kruh te smo naša saznanja ispričali okupljenima. Zatim smo održali prigodnu priredbu. Don Neven je blagoslovio hranu, a zatim smo se svi slasno pogostili.

Neobični jesenski razgovori

Don Neven blagosiva hranu

Od sijanja do žetve

Šenica se sijala u jesen, točnije u drugoj polovici desetog mjeseca. Ljudi su oralili zemlju volovima ili konjima. Volovi su imali na vratu jaram a oko vrata teljug. Volovi su vukli ralo napravljeno od drveta. Na ralu je bilo željezni lemiš kojiin se oralo zemlju. Uzorana zemlja ravnala se posli drvenon branom od drinova pruća. Orač bi sta na branu, a volovi su ga vukli pa se tako ravnalo. Kad bi žito dozrielo u sedmom mjesecu, neka bi ga čeljad kosiša košon, ali većinom se želo srpon. Bijo je to težak posa. Unda bi se šenica vezala u snopove i nosila na guvno. Na srid guvna je bila drvena stožina oko koje su se stavljali snopi i tako sve po cilon guvnu. Unda se dovedu dva konja, zavežu za stožinu i oni laganim kason gazaju snoplja dok usitnu slamu i izbiju šenicu iz klasa. Slama se vadí i baca u pojatu, a zrma šenice skupa s plivom skupljaju se na rpu. Čekalo se da pune vitar pa se drvenon lopaton žito bacalo u zrak i tako ga odvajalo od plive. Žito se unda mećalo u ambare i tu se čuvalo. Posli se nosilo u mlin da se samešje i dobije brašno za kruv.

Marko Gadžo, 4. r.

Kruv moje babe

Moja se bača zove Andelška, ali svi je znaju kao Barabušu. Ona peče najslipše kruvove ispod sača. Najprije prosije brašno u vangli, stavi vodu na šporet da se ugrije, posoli brašno, stavi germu, unda ulije vrušu vodu. Tako zamiša kruv. Dok on kvasa, ona vrcon ode u dimnu kužinu našložit vatru i stavi grijati sač. Zatim se vrati u kuću prikuvat kruv pa opet u kužinu ubacit još koje drvo u vatru. Unda očisti kamin, pospe ga brašnon i kad se tisto uzdigne, iskrene ga. Poklopi sačen i pospe žeron. Nakon po ure pogleda jed dobro, pa ga opet zagrne i nakon još dvadesetak minuta kruv je napokon gotov.

Petar Kavelj, 3. r.

Kjenko

Slastice naših starih

Moja baba peče razne slastice slade od svih ovih modernih kolača: štrudle, fritule, krafne, kiflice...

Ipak meni su najdraži babini ušćipci. Ispričat će vam kako ih pravi.

Stavi brašno, malo kvasa, soli i vodu. Zamiša i ispeče na masti ili ulju. Ubrzo najlepši ušćipci na svitu su na mom pjatu.

Gabrijela Budimlić, 3. r.

Kolač

Saznala sam za jedan stari i izgubljeni običaj. Zove se Kolač.

To je bio običaj kad je na pokladni utorak nevista išla u posjet kod svoje rodbine. Ona bi kod svojih povela i dicu. Dica su u goste na ruci nosili posebne kolače za poklon.

Sad će van objasnit kako se taj kolač pravijo i kako je mog stat na ruku.

Prosijalo bi se brašno na sito, udubila rupica i malo posolišlo. Stavi se malo kvasa i vode i sve zakuva. Stavi se na toplo da se ukvasa, opet se prikuva i unda se pravi kolač na kolutove. Tijesto bi se izdubilo čašon ili pinjuron i unda se tek peče. Nekad bi u tisto stavili i bajme. Od te čaše bi ostala rupa taman dovoljna da dite kroz nju proturi ruku i tako ga nosi. E sad, znalo se dogodit da kogod ima veću ruku ili je pak čaša bila pomanja pa ruka ne bi mogla proc. Bilo je tada, razumljivo, tuge i plaća. Odatlen ona izreka kad dite stane cmizdrit: plaće, ne more mu kolač na ruku.

Mislim da je to bilo zanimljiv običaj i baš mi žao što ga više nema.

Danijela Bekavac, 4. r.

Posjet mađioničarskoj predstavi

U CŠ 2. studenoga 2015. prisustvovali smo predstavi popularnog mađioničara Joz Boze.

Iza predstave s Jozinim „darovima“

Pozdrav jeseni (6. studenoga)

Sunčani jesenski dan izmamio nas je u šetnju i na igru. Uživali smo u šarenilu boja i prikupljanju listova za likovnu radionicu.

Šuma nas zove na igru

"Leti ko lišće što vir ga vije"

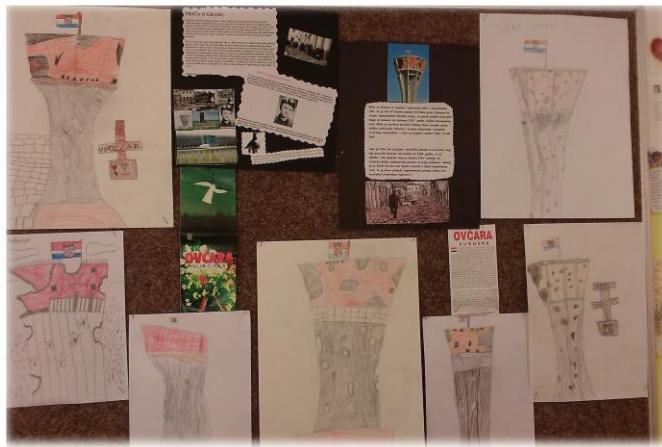
Dan sjećanja na Vukovar (18. studenoga)

Taj dan u našim pričama, mislima i molitvama bili su Vukovarci i njihov razrušeni grad. Na školskim prozorima tinjale su svijeće...

Samo da rata ne bude

Vukovar je simbol hrvatske slobode. Ponos hrvatskog naroda. Grad mučenika i pobjednika. Grad sjećanja na Domovinski rat i sve žrtve koje su dale život za našu Hrvatsku.

Gabrijela Budimlić, 3. r.

Naš pano - obol Vukovaru

Naše svijeće za heroje

Blagdan sv. Nikole

Obilježili smo ga dva dana prije, navrijeme da omiljeni svetac stigne uvidjeti koliko smo dobri bili i da bespogovorno zaslužujemo dar. U našoj centralnoj školi, zajedno s ostalim učenicima nižih razreda, održali smo priredbu. Na kraju, pjesmom dozvan, stigao nam je i sv. Nikola s pregrštom poklona.

Pismo prvoškolca Ante sv. Nikoli

Naša točka „Sv. Nikola u šumi“

Posjet Gradskom kazalištu mladih

7. prosinca smo posjetili Gradsko kazalište mladih u Splitu i predstavu „Kraljevna na zrnu graška“.

U šetnji Rijom

Božić

23. prosinca priredili smo božićnu priredbu u našoj školi.

U božićno vrijeme bršljane se naše radosti

Mačkare

8. veljače na pokladni utorak u našoj školi bilo je neuobičajeno veselo. Hodnikom i učionicom hodali su razni likovi iz bajki i širio se neodoljiv miris fritula i krafni. Njih nam je dobri duh naše škole, spremačica Nata, pekla. Sladili smo se, pjevali, plesali, zabavljali. Baš kako i priliči tom danu. Učiteljica nam je, dakako, unaprijed dala zadatak da ispitamo kako se u mladosti naših baka i djedova taj dan proslavlja.

Vesele maske

Slatke su fritule naše Nate

Pokladni običaji u mom selu

Slušam kako stariji govore da su prije bili veseliji i zadovoljniji, pogotovo kad bi išli u mačkare. Oblačili su se u stara odijela, ko bi šta našao. Lupajući o stare lonce, pješke bi išli od sela do sela. Pjevajući bi ulazili po kućama i domaćini bi im davali jaja, mesa i uštipaka. S mačkarama bi se i domaćini veselili i pjevali. Bilo je i onih koji su zatvarali vrata.

Kao i za svaku prigodu, tako su i za mačkare naši ljudi imali prigodnu pjesmu:

Hvaljen Isus, domaćine,
poštenoga oca sine,
koji će nas darovati,
al nas neće opsovati.
Ova kuća od starine
Puna jaja i slanine.
Popenji se gori klisu
Pa odriži ono štono visi.
Nemoj malo odrižati,
Nemoj prst porizati.
Ako malo odrižala,
Po prstu se porizala.

Zahvala na darovima isto je bila u
stihovima:

Hvala, hvala što si dala,
Svoje čeri poudala
I sinove oženila
Pa se s njima veseliša.

Petar Kavelj, 3. r.

Snjeguljica i sedam... mačkara

Projekt Naš zavičaj u prošlosti

Opet smo lutali davnim vremenima vođeni pričama naših baka i djedova.

Stare stvari u kući i oko nje

U starije vreme koristile su se drugačije stvari od ovih današnjih za razne poslove u kući i oko kuće.

Oko kamina tribale su razne stvari. Maše su bile sredstvo za uzimanje žere. Puvaljka je bila duga cijev za rasplamsavanje vatre. Komaštare su lanac za višanje. Sač je bio za pokrivanje i pečenje kruha.

U bronzinu se kuvalo. Kotluša je bila posuda za kuvanje mlika. Rare su služile za stavljanje i višanje posuđa. U načvama se misio krov.

Roba se peglala sumprešom, glačalom na žeru.

Štraca, biljac i sukanac su bili pokrivači...

U polju se ralom orala zemlja. Ralo je vučao konj ili vol. U ambaru se skladištilo žito.

Marko Gadžo, 4. r.

Blagdani

U mom selu su se posebno slavili ovi blagdani : Sveti Blaž, Sveti Ante, Velika Gospa, Božić i još neki.

Za blagdane su se uvik pravili najslipši kolači.

Na Svetoga Blaža, 3. veljače, išlo se k crkvi na grličanje. Ispod grla bi se stavile svilice da se grlo ne bi razbolilo.

Za Uskrs su se u crkvi nosila kuvana jaja, sirnice i ostali kolači na blagosov.

Na Svetoga Antu, 13. lipnja, se posebno feštao i po kućama i na dermeku. Pašio se i svitnjak.

Velika Gospa, 15. kolovoza, bi se slavila isto tako što se, nakon mise, išlo po dernecima, pilo, pivalo i veselilo.

Božić je odvajkada najsvečaniji blagdan. Spremao se svečani ručak i išlo se k crkvi.

Tako bi se slavili blagdani.

Gabrijela Budimlić, 3. r.

Prikupljena saznanja na plakatu

Derneci

U našoj su župi bili ovi derneci: Sveti Blaž u drugom misecu, Sveti Ante, zaštitnik župe, u šestom misecu, Sveti Vicensko u osmon misecu, Mala Gospa u devetom misecu i Krista Kralja u jedanaestom misecu. Na dernecima su momci i cure išli šetati. Potrajalio bi to dokasno u noć. Bilo je za kupiti okrugli kolač, medenjak i drugih slastica. Za Svetoga Antu žene iz Krivodola donosile bi trišnje i prodavale ih. Pivalo se gange i plesalo kolo.

Čini mi se da je bilo bolje nego sada.

Danijela Bekavac, 4. r.

Nošnja

Krajem 19. i početkom 20. st. naši preci nosili su narodnu odjeću. Ženske su nosile suknjene módre i jačerme. Na glavama su nosile pletene šudare iši veculete. Na nogama gumenjaše i suknjene soknice. Muškarci su imali suknjene gaće, kumparan, bili košulju bez kragne iši guće, suknjene bičve, buzavce i opanke.

Petar Kavelj, 3. r.

⊕ Dan planeta Zemlje - pozdrav proljeću (22. travnja)

U godišnjem dobu rađanja prirode slavi se i rođendan Zemlje. S vrećicama u rukama, skupljajući otpatke, darovali smo joj svoj dar – čisti okoliš naše škole. Nakon napornog rada, u čistoći i zelenilu, prepustili smo se šetnji i igri.

Kad se male ruke slože...

⊕ Izvanučionička nastava Vode u našem zavičaju (10. svibnja)

Danima su trećaši govorili o vodama u zavičaju, onima koje teku, onima koje stoje i o našem moru, živom svijetu u njima i oko njih. Željeli smo i na terenu vidjeti dio nabrojanoga. Kiša koja nas je pratila tog jutra, nije nam odveć omela želju za znanjem.

Krenuli smo vodenim stazama našeg krškog zavičaja.

Prva stanica bila je u blizini škole. Općinska je to čatrna i služila je za čitave Poboje. Prije 70 – 80 godina ljudi, nemajući novca za vlastite čatrne, udružili su se i napravili zajedničku. Imala je cca 20 vagona vode. Za tadašnje prilike bilo je to mnogo.

Uz vapaj da žedi ne bude, čeljad je gradila čatrne i bunare

Katića bunaru starost je vjerojatno više stoljeća. Služio je za napajanje stoke, ali i za opskrbu domaćinstava. Njegova dubina je oko 20 skalina. Vodom iz njega služili su se samo njegovi vlasnici, mještani Katića.

Na Studencima, pod velikim kamenom krije se izvor Zvizda. Saznali smo da on nikad nije presušio pa su stanovnici udaljeni i desetak kilometara u sušnim danima vučijama s njega odnosili vodu. Napili smo se hladne vode. Uistinu je slatka, domaća.

Na nepresušnom izvoru Zvizde

Put nas je dalje vodio u Ričice. Između njih i kišnih oblaka smjestila se, poput stražara, Gradina. Prateći križeve križnog puta, mokrom uskom stazom popeli smo se do vrha. Pred nama se pružao divan pogled koji nam ni kišobrani nisu uspjeli skriti. Zeleno jezero utisnuto u brda. Zaustavili smo se na brani i pažljivo slušali priču o potopljenom selu koje se za sušnih ljeta ukaže u jezerskom dnu.

Na ričičkoj Gradini

Na brani Zelenog jezera

Iduća postaja je nadaleko poznato Crveno jezero. Najdublje je to jezero u čitavoj Europi, a boja strmih litica dala mu je ime. Naši trećaši, ponoseći se svojim brojnim znanjima, odmah su počeli prepričavati legendu iz svoje lektire o zločestom Gavanu i njegovim dvorima potopljenim baš tu. Pokušali smo i mi standardnu posjetiteljsku zanimaciju – ubaciti kamen u jezero. Bezuspješno.

Crveno jezero – čudesni spomenik prirode

Modro jezero nije ništa manje ni poznato ni lijepo. Na vidikovcu promatrali smo njegovu dubinu i željeli se puteljkom spustiti do dna. No, za to ovaj put ipak nije bilo vremena, već smo krenuli uzbrdo uskom stazom prema Topani. Kula je to sagrađena još u 10. stoljeću koja svjedoči burnoj povijesti našeg naroda. S nje je, nakon konačnog progona Turaka 1717. godine, zapametovali su sad četvrtići, određena granica s Bosnom i Hercegovinom dosegom topovske kugle.

Nad Modrim jezerom

Na Topani

Kiša nam se napokon smilovala i sunce se stidljivo pojavilo dok smo na Perinuši promatrali Vrljiku i pokušavali odgonetnuti kud se to uvlačila da bi svojom silom pokrenula mlinove i seljanima žito samljela u brašno.

Na Perinuši sada nema više ni mlinara ni pomlioca

Posjetili smo i jedan od izvora naše jedine rijeke Vrljike, a ona u dnu polja nestašno s imenom Matice ponire i još tri imena mijenja do utoka u Neretvu... Napili smo se i ove zavičajne, osvježavajuće vode.

Uskim asfaltiranim, pa zadnjih stotinjak metara makadamskim rupičavim, putom stižemo do obale Prološkog blata i svojom glasnom znatiželjom remetimo tišinu jednom ribolovcu i zboru žaba.

Ogledamo se u bistroj Vrljici

Prološko blato (jezero)

Na kraju umorni, ali zadovoljni, odmaramo se nad Galipovcem pod zrakama sunca koje je napokon nadjačalo oblake. Uživamo u pogledu: zavičaj nam je na dlanu. Prološko blato, otočić Manastir ... na dohvrat ruke.

Ljepota napaja dušu „kao što tijelo na Dva Oka i na Opačcu napaja Vrljiką. Kao Ševar i Žvizda na Studecima.“ Kao bunari i čatrnje u našim Lokvičićima... „Usred kruša u Imotu će te dovesti vode. Nebeske, zemaljske, podzemaljske.“

Dan škole (30. svibnja)

Proslavili smo ga u centralnoj školi sudjelovanjem u prigodnom kulturno-umjetničkom programu i u sportskim natjecanjima.

Recitiramo

Vrsni nogometari

Jednodnevni izlet Plitvička jezera – Zadar, 31. svibnja

Na jednodnevni izlet išli smo zajedno sa svim učenicima nižih razreda čitave naše škole. Prvo su nam odrediše bila Plitvička jezera. Divili smo se tom biseru prirode i uživali u šetnji i u vožnji brodom po Kozjaku, jednom od šesnaest jezera.

Dalje nas je put odveo na jadransku obalu, u Zadar. Očarao nas je svojim znamenitostima, crkvom sv. Donata o kojoj smo podsta učili a sad smo napokon zadivljeni stajali pred njom. Pred zalazak sunca prošetali smo do dijela rive da ga na Pozdravu Suncu uistinu pozdravimo.

Pogled na Veliki slap

Zajedno na zadarskom Forumu

Zadnji dan škole (10. lipnja)

Dočekasmo i taj proljetno-ljetni dan, sretan i tužan. Radost je zbog uspješno završene godine i predstojećih ljetnih praznika. Ali radost nam ipak kvari tuga zbog rastanka – četvrtaši nam odlaze ...Našim smo roditeljima priredili prigodnu priredbu, a mame naših četvrtaša nama ukusnu gozbu na čemu im se i ovom prigodom zahvaljujemo.

Oproštajna priredba

Mama i kćer pišu recept za ljeto

English corner

I like summer because there isn't school and usually on summer my family and me going to Kaštela because there we have bloock of flates and seven days live in that block of flates. We are going to the see too. That I like in summer.

Marko Gadžo, 4. r.

I LIKE SUMMER...

I like swimming.

I don't like reading

Ivan Jurić, 2. r.

I like summer because I don't love a school.
I love swimming pool.

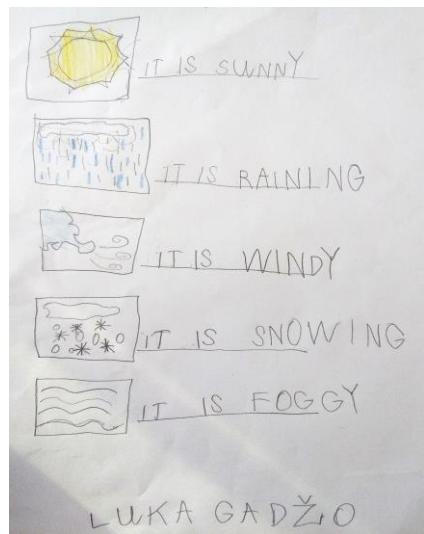

Danijela Bekavac, 4. r.

ANTE BEKAVAC 1.

Kjento

LUKA GADŽO

Vjeronaučni kutak

Naše slavlje prve pričesti u župi

Kad smo Gabrijela i ja, jedini trećaši u našoj župi, tog dugo očekivanog dana napokon došli u crkvu, najprije smo se fotografirali – za uspomenu. U procesiji smo ušli u crkvu, poklonili se i sjeli. Potom smo se pomolili i misa je započela. Prošlogodišnji pravopričesnici su nas predstavili. Jedno je bio najvažnije: „Isuse, ne daj da zaboravimo da si ti onaj koji je ovog dana u središtu, da te mi ljudi trebamo kao svagdanji kruh. Budi nam brat i prijatelj, danas i za čitav život.“

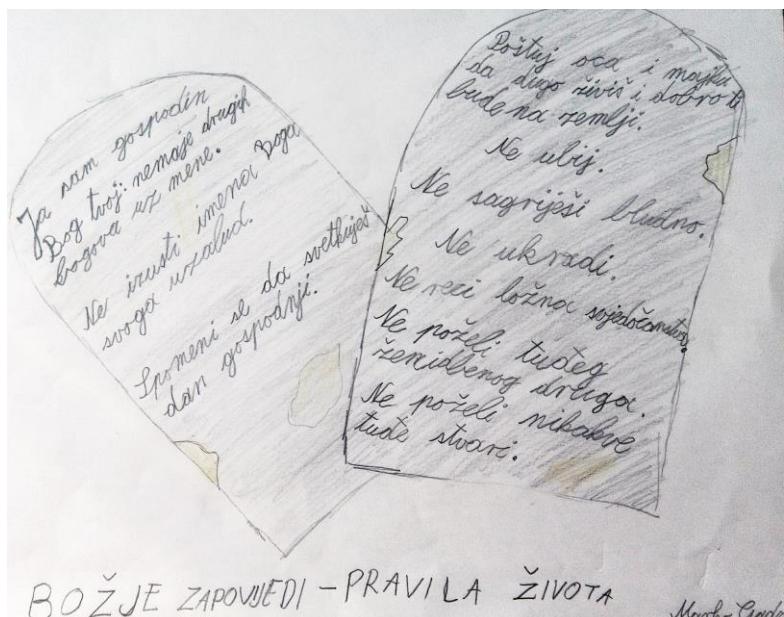
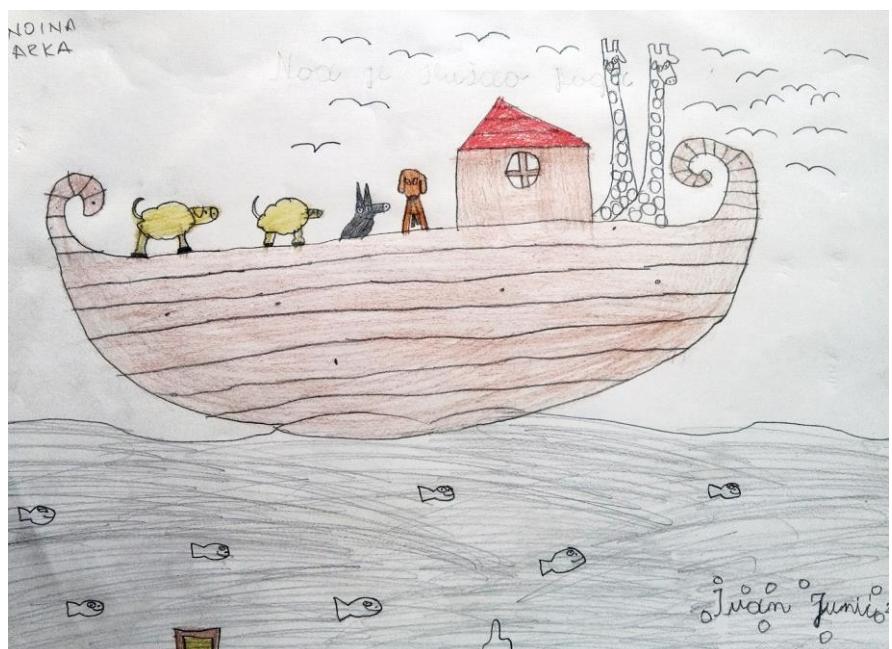
Petar Kavelj, 3. r.

Kruh je više od kruha

Svakog dana blagujemo kruh. Toliko je to često da i ne mislimo koliko je on vrijedan naše pažnje. Kruh nije samo plod žitnih polja. Kruh nije samo pečeno brašno. On je znak zajedništva dok ga zajedno blagujemo. On je znak ljubavi dok ga međusobno dijelimo. Kruh je više od kruha.

Hvala ti, Isuse, što nam daješ kruh!

Gabrijela Budimlić, 3. r.

Sklad prirode i svijeta - susret s dobrim Bogom

Kao Božja djeca primili smo mnogo darova kao i čitav svijet u kojem živimo.

Svijet nam je darovan kako bismo se njime služili, upravljali i čuvali ga. U tom svijetu svatko od nas ima svoje mjesto i odgovornost.

Danijela Bekavac, 4. r.